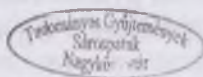

MÉCSVILÁG

A SÁROSPATAKI NÉPFŐISKOLA NYÁRI TANFOLYAMÁNAK ALKALMI KIADVÁNYA
XIII. évfolyam 2. szám 1999. július 10.

A választás

Indulás öt órakor Margittáról. Hatkor határátkelés, álmos arcok. Várakozás, átszállás, vég nélküli utazás, Debrecen, Nyíregyháza, Tokaj, Bodrogkeresztúr, egy órakor Sárospatak. Elöttem egy új világ. Hoztam magammal a tudásszomjat és a sok-sok megválaszolatlan kérdést.

Vasárnap. Múzeum. Orromban is érzem letűnt idők halhatatlan benyomásait. Ezt elviszem magammal!

Este. Beleborzongok, mert minden idegszálam felfogta, hogy csak 5 perc van, 5 relatív perc. Csak tőlem függ, hogy értelmetlenül elröppen-e habként láncolva magához,

vagy általam életre kel és Új Világ születik.

Az időnek én diktálok: előadás, meditálás, művészeti tapasztalás, film, úszás, képtár, vég nélküli beszélgetések, „dráma”, dalfoszlányok, éjszakai jókedv, melyek mind-mind érdeklődésem prizmájába kerülnek. Átváltozunk. Lassan, nagyon lassan, hogy még mi se vegyük észre, közösséggé érlelődünk, figyelünk egymás véleményére, beköpeéseire, akvarelljeire, film közbeni borzongásaira.

Ez is az idő ajándéka. A nem értelmetlenül eltöltött idő ajándéka. Hazavisszük magunkkal!

Almásiné Judit tanítónő

Újra Sárospatakon

Sárospatak visszavárt! Tavaly komoly ígéretet tettünk, hogy idén itt leszünk, s itt vagyunk.

Az elmúlt évi egyik szabadidős programunk alkalmával a Berekben megjelent a gólya, s mindenki mondogatta, gyermek fog születni. Igen, nagy titokban valóban fiú gyermekünk született 1999. január 11-én. Ám nemcsak nekünk, hanem a Sárospataki Népfőiskolai Egyesületnek is gyermeke született velünk, a határon túli - református szekcióval.

Idén egy éves ez a gyermek! Abban a reményben írom e sorokat, hogy jövőre még in-

kább gyarapszunk, hisz komoly politikusaink mondták el, valakinek mindig áldozatot kell hozni, s ezek többnyire mi vagyunk, határon túli magyarok. Vagyis mi: kárpátaljaiak, felvidékiek, délvidékiek, erdélyiek, partiumiak! Egyáltalán nem siránkozunk emiatt, sőt mindenki a maga helyén Istennek hálát adva, büszkén vállalja.

Akik részt veszünk ezen a népfőiskolai héten, feltöltekezve megyünk haza, magunkba szívva mindazt, amit itt hallunk.

Politikai és lelki töltekezéssel és megfertőződéssel térünk vissza, hogy tovább „fertőzzük” az otthoniakat. Meggyőződésem, hogy Isten választott népe a magyar nép is, akinek nem engedte meg, hogy annyi vész, pusztítás nyomán megsemmisüljön, hanem még mindig kegyelmi időt szán nekünk. A magyar nép a huszonegyedik óra előtti öt percben él, mondta előadásában Tukacs Béla. Isten időszámításában ezer esztendő annyi, mint egy szempillantás, ezért nagyon komolyan kell vennünk ezt a

A református szekció tagjai

megadatott „öt percbet”. Politikusok, teológusok, egyháziak, világiak, felelősen gondolkodó népfőiskolai vezetők és hallgatók valóban úgy élünk, hogy majd a végső elszámolás alkalmával a reánk bízott találmányokat megsokszorozva tudjuk felmutatni a Gazda kincsesládájába.

Babes-Ardai Erika

VALLÁSOS EMBEREK KARCSÁN A XX. SZÁZAD VÉGÉN

Az első találkozásunkkor nagyon idegennek tűnt a falukutatás fogalma. Amikor azonban vezetőink beavattak a részletekbe, már izgatottan vártuk, hogy megismerkedhessünk e bodrogközi falu lakóival. Egy fülledt szerdai délután, miután leszálltunk a zötyögő autóbusról, Zoltán bácsi elvezetett a ottani lelkész lakására, ahol meleg szavakkal és hideg frissítővel fogadtak minket. Megismerkedtünk a karcsai templom keletkezésének varázsos történetével. A tündérek és a boszorkák után, készen álltunk a valós élet "kérdéseinek" megoldására. Először is Etel nénit látogattuk meg, akinél nagy szerencsénkre, épp a szomszéd Paula néni vendégeskedett. Megérkezésünk pillanatától élvezhettük a híres magyar vendégszeretetet. Készségesen válaszoltak kérdéseinkre, s szavaikból kiérezhettük az egyszerű ember szívének tisztaságát. A válaszaikból szeretnénk idézni néhányat.

Az első kérdésünkre mely így szólt - Vallásosak-e és ezen belül hívő emberek-e? - ezt a választ kaptuk:

- Reformátusok vagyunk és a gyülekezet többi tagjával együtt rendszeresen részt veszünk az istentiszteleteken, bibliaórákon és az énekkar próbáin. Nem megszokásból járunk templomba, hanem Isten dicséretére és néki hálat adni.-

Etel néni szavaira Paula néni egyetértően bólogatott.

Megengedték nekünk, hogy megnézzük az 1938-as budapesti kiadású Bibliájukat, amely már nagyon viseltes volt.

- Éz még a nagyapámé volt, aki nagyon vallásos ember, sőt prókátor volt. A Bibliájá-

ban tartotta a vezérfonalat, amiből kinézte az aznapi igeverset, s mielőtt belemert volna napi gondjaiba, vette az öreg Bibliáját, és áhítattal elolvasta az igeszakaszt. - Paula néni hozzátette: Reggel ha mezőre menet meghalottuk a harangszót,- szerszámainkat a templomfalnak támasztottuk, és meghallgattuk Isten üzenetét. Persze ma is naponta olvassuk a Bibliát. Téli estén pedig a család közösen imádkozik.

Balácsi Zoltán szekcióvezető

A Biblia mellett felfedezhettünk más keresztyén irodalmat is, mint például egy 1943-as kiadású *Keresztyén tanítást, Vetés és aratást, Humanitást*, stb. Viszont ha szeretnének mást is olvasni, a lelkész úr szívesen kölcsönöz nekik könyvet. Mivel a faluban más vallásúak is vannak szép számmal, kíváncsiak voltunk a vegyes házasságokból származó problémákra. Megtudhattuk, hogy gyakori a vegyes házasság. A faluban a vallási felekezetek békében

élnek, így nem okoz a családban gondot, ha a két fél más vallású. Mivel a református hit a domináns, ezért gyerekeiket általában református szellemben nevelik fel.

Faggatózásunkat azzal az utolsó kérdéssel fejeztük be, hogy az ő életükben milyen szerepe van a következő bibliai igének

"A gonoszt jóval győzd meg !"
(RÓM. 12.21)

Válaszukat magunkkal vihetjük határon túli testvéreink lelki épülésére:

Nem szabad engedniünk a gonosz csábításának, - s ez fontos- csakis jóval győzhetjük le azt.

Berta Katalin-Bodák Erika-Kovács Enikő

BÚCSÚ PATAKTÓL

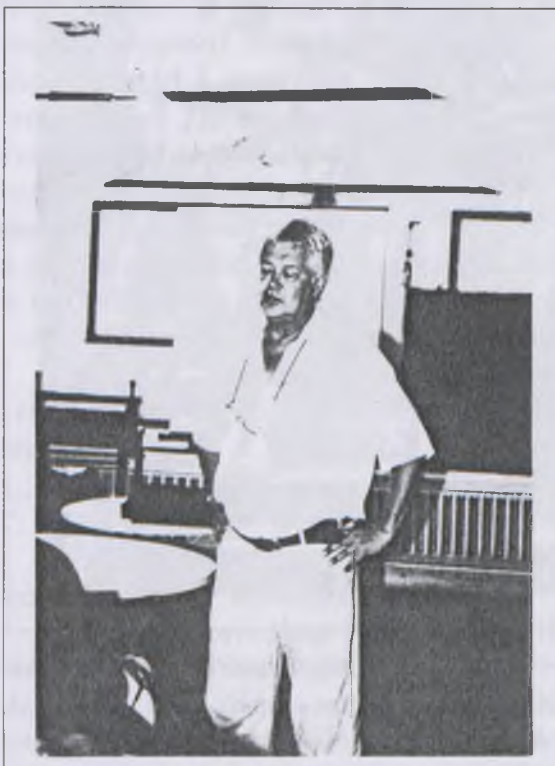
Zemplén megye híres helye
Sárospatak s Bodrog vize
Idejöttünk kirándulni
S tudásunkat gyarapítani.

Jártunk sok előadásra
S vártunk csirkepaprikásra
Kóstolgattuk a borokat,
Indultunk a Mephistora.

Szünycsípés, pince-buli
Ide kellett nekünk jönni?!
Délután meg eszmezsere
Nosztalgiazás és zene.

Bábozás, film és festészet
Ez aztán a harci helyzet.
Ha csalódást nem okoztunk
Jövőre is találkozunk

Herczeg Gizella

Balázs Károly előad

Sodrásban

Zúgó folyó, sáros patak
Vörös torony, szikár alak,
Az ég még kék, de elborul,
S az esőcsepp virágra hull.
Száz szín és ezer árnyalat
Bódít, kábít egy perc alatt.
S ez nem elég, mert jön a szó,
Mint borostyán, a felfutó,
Égbe emel, a mélybe taszít,
Formáz, csiszol, te rongyos kavics,
Hogy holnap majd, ha elsodor
Sáros folyó, gyönggyel folyó.
Szívedbe írjon sok csodát
S lelkedbe röjja sóhaját.

N. N.

Kép a képben

Itt van az a nyár,
Mely valóra vált,
Álom volt és vágy,
s most eltűnt a határ...
csak a Bodrog folyik tovább.
Diák lettem újra,
játszottam ujjongva
a bábok világát,
s táncolt papíron a toll,
folyt, folyt a szó,
mely agytól szívig szólt.

Fény volt minden,
nőtt a tudás fája,
lombkoronát font körém
a sárospataki kert platánja.
Szállt a dal a széllel,
tűzvirág nyílt a képen,
kis tudásnyilak szálltak
agyba és szívbe zárva.
Holnap már elmegyek,
már pár hét a nyár,
de tudom, hogy a vár
Jövőre visszavár

Kulcsár Agnes

A művészeti szekció tagjai

Adjatok címet !

Az agytágító immár a múlté,
De emléke az örök jelené.
Hallgassátok mi minden történt e héten!
Miért marad emlék mindenki életében?

A pince és a jó bodrogi bor
Volt az, mi napjainkkal összeforrt.
Most, néhány szóban az előadóinkhoz,
Szólnánk mi hozzátok, mint barátainkhoz.

Mindaz, mit Irén, Judit, H. László,
Károly, D. és B. István tanított;
Tudjátok, hogy a mag jó talajba hullott?
Tehát munkátok eredményre jutott.

Gábor filmjei s az álmoképek
Varázslatos harcot vívtak ott lenn,
De az elemzések tarkasága már
Megmozgatta a mi fantáziánk.

Márta, neked is köszönünk mindent
Irányítást, időt s a ránk fordított figyelmet.
Nagy gondod velünk reméljük nem volt.
S mint nekünk te, úgy jó emlék maradunk

Sárospatakról eztán mi jut eszünkbe?
Vár, képtár, Bordás István s a bábos Sz.
László,
Múzeum, könyvtár s Petneki Áron
A tudásszomjunkt oltó barátok, tanárok.

Méltó befejezése az itt töltött időnek,
Egy dal, mely indulónkká lett,
Dobrik István s vele a vidámság
Vegye most át a búcsúzás hangulatát.

Dal: „Pár hét a nyár...”

Fügedy Anikó

Kis sárospataki népfőiskolai kronológia

*Újszászy Kálmán a „nagydiófa” alatt
(Szoboszlai András rajza)*

- 1531** Perényi Péter megalapítja a Sárospataki Református Kollégiumot.
- 1800-as évek végére** a Kollégium intézeti ágai: gimnázium, tanítóképző, teológiai akadémia, jogakadémia, bölcsészeti akadémia.
- 1936** Szabó Zoltán és Újszászy Kálmán teológiai professzorok vezetésével megkezdí működését a Kollégium Népfőiskolája.
- 1948-52** A Kollégium egyes intézményeit több lépcsőben államosítják, illetve megszüntetik.
- 1952** Megszűnik a Sárospataki Református Kollégium, jogutódai a Rákóczi Gimnázium, a Comenius Tanítóképző Főiskola és a Református Tudományos Gyűjtemény (igazgatója: Újszászy Kálmán).
- 1976** Első ízben találkoznak a régi népfőiskolások Újszászy Kálmán diófája alatt.
- 1986** A tanítóképző intézményi bázisán megalakul a Sárospataki Népfőiskola Szervező Bizottsága.
- 1987** Az újraindított népfőiskola első téli tanfolyama.
- 1989** Megalakul a Sárospataki Református Kollégium Alapítvány, célja a Kollégium visszaállítás.
- 1989** Megalakul a Sárospataki Diákegylet.
- 1990** Az első nyári népfőiskolai tanfolyam, a Nemzedéki Népfőiskola, amelyet a Szervező Bizottság és a Diákegylet közösen bonyolít le.
- 1990** A Rákóczi Gimnázium egyházi kezelésbe vételével újra működik a Sárospataki Református Kollégium.
- 1991** Egyesületté alakul a Sárospataki Népfőiskola.
- 1996** A népfőiskola alapításának 60. évfordulóján felavatják Szabó Zoltán és Újszászy Kálmán emléktábláját a Református Kollégium udvarán.

BIG

A MŰVÉSZETI SZEKCIÓ NÉVSORA

- Almási Judit* 3775 Margitta, Bihar megye Caragiale utca 27.
Bódi Ágnes 3775 Margitta, Bihar megye Aleea Înfrâtitirii Bl4, Sc. B Ap24.
Dobrai Katalin 3700 Nagyvárad, Bihar megye Potârnicilor 6.
Fügedy Anikó 3775 Margitta, Bihar megye Str. Bujorului nr. 21.
Füzesi Irma 3747 Bihardiószeg, Bihar megye Str. Crisului Nr. 12.
Herczeg Gizella 3797 Bályok, Bihar megye Tavasz út 1. Bl. D9.
Kádár Gyöngyvér 3650 Nagyszalonta, Bihar megye str. Republicii 25. Bl: AN4. Ap. 6.
Kulcsár Ágnes 3768 Érmihályfalva, Bihar megye Str. 1. Decembrie Nr. 10.
Lovász Edit 3700 Nagyvárad, Bihar megye Nufarului út 39. B. 122. 21 lakrész
Nánási Noémi 3768 Érmihályfalva, Bihar megye Str. Progresului Nr. 25,
Németi Etelka 3700 Nagyvárad, Bihar megye Splaiul Crisanei Nr. 1. Bl. 1. SC.A.vp.19.
Pék Éva 3700 Nagyvárad, Bihar megye Nufarului 38. Nr. 17.
Péter Gabriella 3775 Margitta, Bihar megye Calea Republicii 78. 21 lakrész
Pusztai Mária Matild 2975 Köröskisjenő, Arad megye T. Vadimirescu Nr. 15.
Szabó Gizella 3747 Bihardiószeg, Bihar megye Str. Livezilor Nr. 108.
Veselac Tünde 3650 Nagyszalonta, Str. Beiusului Nr. 29

A HATÁRON TÚLI - REFORMÁTUS SZEKCIÓ NÉVSORA

- Ardai Mária* - 4787 Szilágyozovány, str. Principala, nr. 290. Románia
Babes Imre - 3700 Nagyvárad, str. Ov. Densuseance nr. 1. AN 197, III., 13. Románia
Babes-Ardai Erika - 3700 Nagyvárad, str. Ov. Densuseance nr. 1. AN 197, III., 13. Románia
Bakk Amália - 3915 Avasújváros, Nagy út 268. Románia
Balogh Bernadett - Kisszelmenc, 68. Kárpátalja, Ukrajna
Béres Erika -, 3900 Szatmárnémeti - Alea Milcov 6. Bl T/5 ap. 52 Micro 15 Románia
Bodák Erika - 07701 Királyhelmece, Géresi út 69. Szlovákia
Barta Katalin - 07701 Királyhelmece, Kossuth utca 92. Szlovákia
Juhász Ábel - 2212 Hosszúfalva, str. Moroianu 12. Románia
Kolbász Viktória - Ördarma, Uzsanszka u. 18. Kárpátalja, Ukrajna
Kovács Enikő - 3915 Avasújváros str. Zolikor 397. Románia
Kun Noémi -, 3900 Szatmárnémeti - Prahova 7. Bl. 18/30 Micro 15. Románia
Tárkányi Márton - 3469 Kolozsvár, Inakelke 4. Románia

**A X. SÁROSPATAKI NYÁRI NÉPŐISKOLA
TÁMOGATÓI:**

- *Comenius Tanítóképző Főiskola*
- *Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány*
- *Rákóczi Múzeum*
- *Sárospatak Város Önkormányzata*
- *Sárospataki Református Kollégium*
- *Sárospataki Református Kollégium Alapítvány*

SZAKCIÓVEZETŐK ÉS ANIMÁTOROK CÍMEI

- *Balácsi Zoltán,*
3950 Sárospatak, Arany János út 68.
- *Dr. Dobrik István,*
3525 Miskolc, Rákóczi út 1.
- *Kelemen Judit,*
3950 Sárospatak, Eötvös utca 7.
- *Vinnainé Vékony Márta,*
3950 Sárospatak, Eötvös utca 7.

MÉCSVILÁG

Felelős kiadó: Dr. Dobrik István

Szerkesztették:

Dr. Bolvári-Takács Gábor és
Bordás István

Szedés: Tóthné Kovács Katalin

1999. július 10.